

Úvodník státní tajemnice Mileny Hrdinkové

Číslo 351
10. června 2019

V tomto čísle naleznete

Úvodník státní tajemnice
Mileny Hrdinkové

Doporučení Konventu:
Boj s klimatickou změnou

Doporučení pro ČR v rámci
evropského semestru

Návrh rozpočtu Evropské unie
pro rok 2020

Výsledky zasedání Rady pro
dopravu a telekomunikace

Výsledky zasedání Rady pro
spravedlnost a vnitřní věci

Rámcové pozice

Program evropských institucí

Milí čtenáři,

na páteční bilaterální konzultace v Berlíně jsem včera ráno navázala jednáním se svým švédským kolegou, ministrem pro záležitosti EU Hansem Dahlgrenem. Se Švédskem má Česká republika mnoho společného, zejména co se týká priorit v oblasti jednotného trhu nebo otevřené obchodní politiky. Švédsko po nás také v první polovině roku 2023 převezme předsednictví v Radě EU. S Hansem Dahlgrenem jsme diskutovali nejen o přípravách na předsednictví a nyní velmi aktuální strategické agendě, ale také o nominacích na nejvyšší unijní posty, víceletém finančním rámci nebo našem předsednictví ve V4.

Dnes jsem v jednáních pokračovala pracovním obědem s Timo Pesonem, generálním ředitelem DG GROW Komise (generální ředitelství pro vnitřní trh, průmysl, podnikání a malé a střední podniky) a zástupci agentury GSA. Protože jeho hlavním tématem bylo rozšíření agentury GSA a vesmírná politika EU, pozvala jsem k jednání v Hrzánském paláci také ministra dopravy Vladimíra Kremlíka a ministra průmyslu a obchodu Karla Havlíčka, kterého zastoupila náměstkyně Silvana Jirotková.

V Bruselu tento týden zasedají dvě formace Rady – pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele a pro hospodářské a finanční věci. Ministři práce a sociálních věcí budou ve čtvrtek a v pátek hlasovat ve věci výběru sídla Evropského orgánu pro pracovní záležitosti (ELA) a diskutovat o aspektech týkajících

se politiky zaměstnanosti a sociální politiky v rámci evropského semestru 2019, zprávě Evropského účetního dvora o Fondu evropské pomoci nejchudším osobám nebo o přezkumu nařízení o koordinaci systémů sociálního zabezpečení. Nadcházející finské předsednictví bude také informovat o svém programu.

Ministři hospodářství a financí mají v pátek na programu zasedání rozpravu o aspektech doporučení pro jednotlivé země vyplývajících z evropského semestru 2019, které souvisejí s hospodářskou a finanční politikou, zprávu o pokroku týkající se aktuálního stavu jednání o bankovní unii, dosažení politické dohody u směrnice o společném systému DPH, pokud jde o zvláštní režim pro malé podniky, nebo informace předsednictví a Komise o nejdůležitějších výsledcích zasedání ministrů financí skupiny G20.

V Bukurešti se ve čtvrtek a v pátek koná neformální zasedání ministrů pro městské záležitosti, kde bude ČR zastupovat ministryně pro místní rozvoj. Na programu mají tzv. Bukurešťskou deklaraci o směřování ke společnému rámci pro urbánní rozvoj v EU.

Ve čtvrtek se ve Strakově akademii k pravidelnému jednání v rámci pracovního týmu tripartity pro EU setkáme s hospodářskými a sociálními partnery. Hovořit budeme o výsledcích mimořádného summitu EU dne 28. května, návrhu specifických doporučení Rady pro ČR 2019 nebo doporučení z kulatého stolu Národního konventu na téma „Boj s klimatickou změnou“.

Doporučení Konventu: Boj s klimatickou změnou

Národní konvent o EU vydal doporučení vzniklá na základě kulatého stolu z 31. května 2019, jehož tématem byl boj s klimatickou změnou. Diskuze se zúčastnili zástupci státní správy, akademické, sociální a hospodářské sféry, společně se zástupci evropských institucí, neziskového sektoru, ekologických organizací a dalšími účastníky. Odborným garantem kulatého stolu byla Asociace pro mezinárodní otázky.

Evropská unie má ambici stát se světovým lídrem ve snižování emisí skleníkových plynů v souladu se závazky Pařížské dohody, a v transformaci k udržitelným technologiím. Tato ambice se zároveň promítá do tvorby a implementace adaptačních strategií jednotlivých členských států EU.

Strategická vize předložená v loňském roce Komisí počítá s dosažením klimatické neutrality v roce 2050.

Nejenom z výše zmíněných důvodů je debata o tématice klimatické změny v českém prostředí nezbytná. Diskuze u kulatého stolu byla rámována zejména dvěma tématy: **mitigací** (omezováním vypouštění skleníkových plynů) a **adaptací** (přizpůsobení se dopadům probíhajících změn). V oblasti **mitigace** se řada diskutujících zaměřila na potřebu prohloubit ambice ČR v rámci **Národního energeticko-klimatického balíčku do roku 2030**. V diskuzi zazněly návrhy na snížení instalované kapacity uhelných elektráren, navýšení podílu /Pokračování na s. 2/

obnovitelných zdrojů či návrhy o přechodu české ekonomiky na nízkouhlíkové technologie z důvodu snížení budoucích negativních dopadů na konkurenceschopnost. **V oblasti adaptace** pak rezonovalo zejména téma **efektivnějšího** nakládání s vodou. Národní konvent o EU vydal na základě proběhlé diskuze 5 doporučení.

Dle těchto doporučení je **možné žádoucích změn směrem k bezuhlíkové ekonomice** schopné se adaptovat na změny klimatu **dosáhnout pouze prostřednictvím kombinace** nastavování centrálních politik na evropské i národní úrovni a zároveň podporou aktivit na úrovni firem, místních komunit a jednotlivců. Veškerá odpovídající opatření by měla vedle environmentálního pilíře stavět také na pilíři sociálním a ekonomickém. Budoucí konkurenceschopnost České republiky bude do velké míry záviset na **schopnosti ekonomiky přeorientovat se** na udržitelné a nízkemisní technologie. Legislativa na unijní úrovni musí brát ohled na současnou situaci jednotlivých regionů EU. Tato transformace je výzvou, ale pokud bude spojena s dlouhodobou vizí, zároveň i jedinečnou příležitostí, která by měla být využita co nejdříve. **Negativní externalita** v podobě emisí sklení-

kových plynů (tzv. uhlíková stopa) by přitom měly být **zahrnovány do ceny** produktů a služeb.

Adaptaci na probíhající klimatické změny je nezbytné řešit **nadrezortně** na základě dlouhodobých analýz a zajistit pro ni odpovídající financování. Zemědělství a lesnictví se musí vedle krátkodobé produkce více zaměřit na ochranu ekosystémových služeb a trvalou udržitelnost. Je třeba, aby **stát více pracoval s motivačními nástroji** podporujícími klimaticky uvědomělé chování. Mezi ně může patřit vytvoření rozsáhlého úvěrového programu pro dosažení energetických úspor domácností, stejně jako certifikace výrobků z hlediska jejich uhlíkové stopy.

Úplné znění závěrů a doporučení je k dispozici na stránce www.narodnikonvent.eu. Pro další informace o příštích kulatých stolech, podkladové dokumenty a další materiály včetně videí můžete také navštívit účty na sociálních sítích - Twitter: **@KonventEU**, Facebook: **Národní konvent o EU** a Instagram: **#Narodnikonvent**.

/J. Sochor/

Doporučení pro ČR v rámci evropského semestru > Komise

Dne 5. června 2019 zveřejnila Komise návrh doporučení jednotlivým zemím pro nadcházejících 12 měsíců. Jedná se o další krok v rámci tzv. evropského semestru, tedy každoročního cyklu koordinace hospodářských politik v EU. Návrh doporučení budou nyní projednávat formace Rady EU, schválení je naplánováno na červenec. Doporučení nejsou bezprostředně právně závazná - mají sloužit jako vodítka pro provádění sociálních a hospodářských reforem na národní úrovni.

Komise České republiky navrhuje tři doporučení. Oproti loňskému roku (z důvodu příprav na nové programovací období fondů EU) přibýlo třetí doporučení zaměřené na investice. To vychází z letošní zprávy o České republice, která popisuje hlavní investiční potřeby ČR a představuje podklad pro vyjednávání o nové dohodě o partnerství na roky 2021 – 2027.

První z letošních doporučení se věnuje dlouhodobé **fiskální udržitelnosti veřejných financí, zejména důchodového systému a systému zdravotní péče. Vyzývá také ke schválení protikorupčních opatření, která jsou nyní stále ve fázi projednávání.**

Druhé doporučení uvádí, potřebu **podpory zaměstnávání žen s malými dětmi** (mimo jiné například zlepšením přístupu k cenově dostupné péči o děti) a zaměstnávání znevýhodněných skupin na trhu práce. Dále je dle Komise potřeba zvýšit kvalitu a inkluzivnost systémů vzdělávání a od-

borné přípravy – mj. například podporou technických a digitálních dovedností i podporou učitelského povolání.

Třetí („investiční“) doporučení vyzývá Českou republiku k vyšší podpoře **dopravního sektoru** (zejména jeho udržitelnosti), **digitální infrastruktury** a **přechodu k nízkouhlíkovému hospodářství**. Součástí doporučení je dále otázka transformace energetiky směrem k obnovitelným zdrojům včetně zvyšování energetické účinnosti, a to i s ohledem na regionální rozdíly. Komise dále doporučuje snížit administrativní zátěž pro investice a v oblasti zadávání veřejných zakázek podporovat soutěž více založenou na kritériích kvality. V neposlední řadě také radí odstranit překážky bránící rozvoji plně funkčního inovačního ekosystému.

Navržená doporučení jsou v intencích dialogu, který v rámci evropského semestru Česká republika s Komisí dlouhodobě vede. Rámcová pozice vlády je nyní v přípravě. Předběžně je možné očekávat obecný souhlas s doporučeními s několika dílčími výhradami. Česká republika například opakovaně upozorňuje na to, že nedávné legislativní úpravy pro zadávání veřejných zakázek více podpořily zadávání se zohledněním kvality. Letošní doporučení tento pokrok neberou dostatečně v potaz, stejně tak dokument ve svém odůvodnění nezohledňuje dostatečně pokrok v zavádění opatření v boji s korupcí či změnou klimatu. /V. Klusák/

Návrh rozpočtu Evropské unie pro rok 2020 > Komise

Dne 5. června 2019 představila Komise návrh rozpočtu EU pro rok 2020. Komise předkládá návrh rozpočtu pro rok 2020 v celkové výši 168,3 mld. eur v závazcích (0,99 % hrubého národního důchodu (HND), nárůst o 1,3 % oproti roku 2019) a 153,7 mld. eur v platbách (0,9 % HND, nárůst o 3,5 %). Jednotlivé kapitoly rozpočtu budou projednávány na Rozpočtovém výboru Rady EU v průběhu června tak, aby pozice Rady k rozpočtu Unie na rok 2020 byla schválena v první polovině července. Formálně by pozice Rady byla přijata písemnou procedurou na začátku září.

Rozpočet EU je především investičním rozpočtem. Dosahuje přibližně 1 % HND EU a představuje přibližně 2 % veške-

řích veřejných výdajů v EU. Jeho cílem je doplňovat vnitrostátní rozpočty a realizovat priority, na kterých se všechny členské státy EU dohodly.

Rozpočet EU na rok 2020 je posledním rozpočtem v rámci stávajícího víceletého finančního rámce EU na období 2014–2020. Návrh vychází z předpokladu, že Spojené království se bude plně podílet na plnění a financování rozpočtu EU na rok 2020, jako by bylo členským státem.

/Pokračování na s. 3/

Rozpočet je koncipován tak, aby optimalizoval financování stávajících programů i nových iniciativ a aby **zvyšoval evropskou přidanou hodnotu** v souladu s prioritami Junckerovy Komise. Jeho účelem je pokračovat v podpoře priorit EU: růstu pracovních míst, podpoře mladých lidí, posilování bezpečnosti a solidarity.

Podle návrhu Komise půjdou finanční prostředky z rozpočtu na rok 2020 do těchto **prioritních oblastí**: konkurenceschopná ekonomika a mladí lidé, posilování bezpečnosti a solidarity v EU i mimo ni a změna klimatu (až 21 % výdajů).

Rok 2020 bude posledním rokem současného finančního rámce. ČR obecně považuje celkovou výši rozpočtu EU na rok 2020 s nárůstem o 1,3 % v závazcích a o 3,5 % v platbách za přijatelnou. Klíčovou prioritou pro Českou republiku bude zajištění dostatečných prostředků na platby na politiku soudržnosti a zachování rezervy pro financování neočekávaných událostí. Česká republika bude i nadále nad rámec prosazovat zajištění adekvátních prostředků zejména pro agentury GSA a Europol.

/M. Ondičová/

Výsledky zasedání Rady pro dopravu a telekomunikace > Rada

Ve dnech 6. a 7. června se v Lucemburku uskutečnilo zasedání Rady pro dopravu a telekomunikace. Českou delegaci vedli náměstek ministra dopravy Tomáš Čoček a náměstek ministra průmyslu a obchodu Petr Očko.

První den zasedání v části Doprava bylo projednáno několik legislativních návrhů z balíčku mobility III. a z oblasti pozemní dopravy. Největšího pokroku bylo dosaženo u návrhu **nařízení o elektronických informacích o nákladní dopravě**, u kterého se Rada shodla na znění kompromisního textu, a byl přijat obecný přístup Rady. Většina členských států vyjádřila podporu přijetí obecného přístupu k návrhu, který má za cíl rozvoj digitalizace nákladní dopravy, její zefektivnění a modernizaci. Členské státy také ocenily nařízení z důvodu přispění k usnadnění podnikání, zlepšení vnitřního trhu a snížení administrativní zátěže.

U dalších projednávaných návrhů z balíčku mobility I. a III. a nařízení o právech a povinnostech cestujících v železniční dopravě nebylo zatím na přípravných orgánech Rady dosaženo shody, a proto byla přijata pouze zpráva o pokroku. V této části vystoupila také Česká republika, která vítala přijetí zpráv o pokroku a vyjádřila rezervovanou pozici k dosavadnímu jednání.

Na okraj jednání Rady proběhl první den také oběd **a jednání s ministry zemí Východního partnerství**. Debata se zaměřovala na spolupráci v oblasti dopravy, investice v regionu a napojení na síť TEN-T. Jednání vedlo k přijetí společné deklarace.

Druhý den jednání byla projednávána oblast telekomunikací. Hlavním bodem byla politická debata k **budouc-**

nosti vysoce digitalizované Evropy po roce 2020 a k tomuto tématu byl předložen také návrh závěrů Rady. V rozpravě vystoupily téměř všechny členské státy, přičemž obecně zaznívala podpora aktivit Komise a rumunského předsednictví v oblasti digitalizace a jednotného digitálního trhu. Několik členských států ve svém vystoupení upozornilo na z jejich pohledu problematickou pasáž závěrů Rady týkající se digitálního zdanění, v zájmu jednomyslnosti se ale rozhodly předmětné závěry Rady neblokovat. Česká republika vyzvala Komisi ke zhodnocení dosavadní práce a úspěchů v rámci implementace strategie pro jednotný digitální trh, a to včetně dopadů přijatých legislativních opatření.

Na programu jednání bylo také rozhodnutí Rady o postojí, který má být jménem Evropské unie zaujat na **Světové radiokomunikační konferenci Mezinárodní telekomunikační unie** v roce 2019, které bude z důvodu nedosažení potřebného kvora, formálně schváleno na jednání Rady pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele ve dnech 13.–14. června.

V části „Různé“ podala Česká republika informaci o průběhu a výsledcích **konference o bezpečnosti 5G sítí**, která se konala 2. a 3. května v Praze. Byla zmíněna hlavní témata a závěry ve formě prohlášení předsedy (tzv. Prague Proposals). V tomto kontextu bylo zmíněno také doporučení Komise o kybernetické bezpečnosti 5G sítí, kterému byla na konferenci věnována speciální pozornost.

/B. Jablonická/

Výsledky zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci > Rada

Ve dnech 6. a 7. června 2019 se v Lucemburku uskutečnilo řádné zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci. Českou delegaci vedli náměstek ministryně spravedlnosti M. Franěk a náměstek ministra vnitra J. Kulháněk.

Na úvod Rady v části Spravedlnost došlo k přijetí **směrnice o rámcích pro preventivní restrukturalizaci, druhé šanci a opatřeních ke zvýšení účinnosti postupů restrukturalizace, insolvence a oddlužení**, jejímž cílem je pomoci především malým a středním podnikatelům, kteří se dostali do finančních potíží, zachránit svoje podnikání, popř. poskytnout jim druhou šanci. Dále ministři vzali na vědomí zprávu o pokroku k **nařízení o postoupení pohledávek**, které obsahuje jednotná pravidla pro určení rozhodného práva.

Ministři také diskutovali o **digitalizaci soudní spolupráce** v rámci návrhu přepracování nařízení o doručování a dokazování. Většina členských států podporuje zavedení

decentralizovaného elektronického systému, který by propojoval jednotlivé národní počítačové systémy, jehož prostřednictvím by si soudní a jiné orgány předávaly žádosti o doručení písemnosti nebo provedení důkazu.

Na základě zprávy rumunského předsednictví hovořili ministři také o **budoucnosti trestního práva hmotného** v Evropské unii a o dalším směřování v oblasti vzájemného uznávání v trestních věcech. Nástroje založené na principu vzájemného uznávání jsou velmi úspěšné, a to zejména evropský zatýkáací rozkaz.

Komise závěrem informovala o aktuálním stavu pokroku prací na zahájení činnosti **Úřadu evropského veřejného žalobce (EPPO)**, kde prozatím nedošlo k dohodě mezi Radou EU a Evropským parlamentem o společném kandidátovi na post evropského nejvyššího žalobce.

/Pokračování na s. 4/

V oblasti týkající se Vnitřních věcí Rada vedla politickou debatu o **budoucnosti uniijních orgánů vymáhajících právo**, o nových trendech a budoucích prioritách v této oblasti. Všeobecnou podporu získal tzv. integrovaný přístup k vnitřní bezpečnosti, prohlubování operativní spolupráce a maximální využívání podpory agentur EU. Ministři vnitra spatřují do budoucna velké výzvy v podobě zavádění různých inovací, umělé inteligence a řešení kybernetických a hybridních hrozeb.

Protiteroristický koordinátor také informoval ministry o dopadech zavádění standardu sítě 5G v oblasti vnitřní bezpečnosti. V průběhu oběda diskutovali ministři vnitra o budoucích výzvách v oblasti migrace a azylové politiky.

Rada také schválila částečný obecný přístup k finančním nástrojům v oblasti vnitřních věcí v rámci víceletého finančního rámce na roky 2021–2027. Konkrétně se jedná o tři nařízení, nařízení o zřízení nástroje pro správu hranic a víza (BMVI), nařízení o zřízení Fondu pro vnitřní bezpečnost (ISF) a nařízení o zřízení Azylového a migračního fondu (AMF). Dojednané texty budou sloužit jako základ pro jednání s nově ustanoveným Evropským parlamentem.

/M. Ličková/

Rámcové pozice schválené v 23. týdnu > Informace

Rámcová pozice k doporučení Komise: **Kybernetická bezpečnost sítě 5G** (vypracoval Úřad vlády)

Rámcová pozice ke sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské Radě a Radě: **Efektivnější a demokratičtější rozhodování v politice EU v oblasti energetiky a klimatu** (vypracovalo Ministerstvo průmyslu a obchodu)

Rámcová pozice ke sdělení k efektivnějšímu rozhodování v oblasti sociální politiky: **určení oblastí pro přechod**

k hlasování kvalifikovanou většinou (vypracovalo Ministerstvo práce a sociálních věcí)

Rámcová pozice ke sdělení Komise - Strategie **Komise proti podvodům**: další opatření na ochranu rozpočtu EU (vypracovalo Ministerstvo financí)

Program evropských institucí, 10. až 16. června > Informace

Setkání kolegia komisařů, 12. června

Sdělení o současném stavu prohlubování hospodářské a měnové unie, zpráva o pokroku v oblasti snižování nesplácených úvěrů a dalšího rizika v bankovní unii, společné sdělení o dezinformacích a sdělení o připravenosti brexitu.

Rada pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele, 13. – 14. června

Proběhne hlasování o umístění sídla Evropského orgánu pro pracovní záležitosti (kandidátská města Bratislava, Riga, Nikósie a Sofie, ČR podporuje kandidaturu Bratislavy). Rada přijme závěry o měnícím se světě práce, závěry ke zvláštní zprávě Účetního dvora č. 5/2019 FEAD – Fond evropské pomoci pro nejpotřebnější a závěry o snižování genderových rozdílů v odměňování: klíčové politiky a opatření. Ministři projednají návrh nařízení o hodnocení zdravotnických technologií a přijmou závěry na téma antimikrobiální rezistence.

Rada pro hospodářské a finanční věci, 14. června

Rada projedná zprávu o pokroku v oblasti bankovní unie a evropský systém pojištění vkladů (EDIS). Ministři

povedou rozpravu o sdělení Komise o čisté planetě. Diskuze zahrne doporučení pro jednotlivé země vyplývající z evropského semestru 2019. Ministři rozhodnou o ukončení procedury postupu při nadměrném schodku vůči Španělsku.

Rada pro zahraniční věci, 17. června

Ministři budou diskutovat o možnostech zvýšení účinnosti a akceschopnosti Společné zahraniční a bezpečnostní politiky (SZBP) s ohledem na vyšší provázanost SZBP a vnitřních politik, společně s vylepšením diskuzí na Radách pro zahraniční věci či posílení jednoty efektivity na multilaterálních fórech. Ministři dále projednají otázku případného zavedení kvalifikované většiny do některých oblastí SZBP. Součástí debaty bude také zhodnocení kroků v dosavadní implementaci Globální strategie EU společně s aktuální situací v Súdánu.

Týden v Evropské unii

Týdenní monitoring událostí v EU Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR
Číslo 351, týden od 3. do 9. června 2019 * Šířeno výhradně v elektronické podobě * Přípravují pracovníci Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR * Editor: Jan Sochor* Kontakt: newsletter@vlada.cz